

0.1 Samenvatting rapportage enquête

Er zijn 1374 enquêteformulieren uitgezet. Daarvan zijn er 415 adequaat ingevuld retour ontvangen en verwerkt. Dat is een respons van 30%. De enquête levert daarmee een betrouwbaar beeld op van de mening van de inwoners van Ubachsberg.

Beeld Ubachsberg

Bijna 68% van de respondenten woont langer dan 15 jaar in Ubachsberg; 14,5% korter dan 5 jaar. De overgrote meerderheid (86,7%) heeft geen verhuisplannen. Voor degenen met verhuisplannen lopen de redenen sterk uiteen. Ubachsberg wordt gezien als een kern waar het fijn is om te wonen. Door ruim een kwart van de respondenten wordt opgemerkt dat er niet of nauwelijks voorzieningen aanwezig zijn voor de jeugd. Ruim 70% van de respondenten is verder van mening dat het (winkel- en zorg-) voorzieningenniveau sterk achteruitgaat. Als belangrijkste problemen worden de vergrijzing, het slechte openbaar vervoer en de verkeersonveiligheid gezien.

Sociale netwerken

Een grote meerderheid van de respondenten (83%) geeft aan voldoende contacten te hebben met andere mensen. Gebrek aan tijd wordt met name genoemd als mogelijke belemmering daarbij. 58% Van de respondenten doet aan sportbeoefening. Bijna 70% daarvan doet dit meerdere malen per week. Wandelen en fietsen scoren het hoogst, gevolgd door fitness, voetballen en zwemmen.

Een meerderheid beoefent sport in ongeorganiseerd verband, maar ook de sportbeoefening als lid van een sportvereniging of bij een sportschool, fitnesscentrum, e.d. scoort hoog. Als men lid is van een sportvereniging, dan is dat in meerderheid buiten Ubachsberg. Het aanbod van sport binnen Ubachsberg wordt als voldoende ervaren.

Een meerderheid gaat "stappen" buiten Ubachsberg. Ruim 37% van de respondenten verricht vrijwilligerswerk, voor het merendeel in Ubachsberg zelf. Een kleine meerderheid (54,5%) is lid van een vereniging in Ubachsberg. Oudervereniging en buurtvereniging scoren daarbij het hoogst.

Sociale samenhang in Ubachsberg

Een meerderheid van de respondenten heeft goede contacten met buurtbewoners. De onderlinge contacten in Ubachsberg worden als positief beoordeeld.

Wonen

83% van de respondenten bewoont ofwel een vrijstaande woning, een twee-onder-een-kap woning of een rijtjeswoning. In meerderheid worden de woningen als levensloopbestendig aangemerkt. Ruim 80% bewoont een koopwoning. Bijna 92% van de respondenten geeft aan de woning het rapportcijfer 6 of hoger.

Verkeer

De verkeerssituatie in de Kerkstraat - en specifiek enkele kruispunten - wordt als gevaarlijk beoordeeld. De Hunsstraat scoort hierbij op afstand als tweede.

Een meerderheid (57%) van de respondenten is niet bekend met Reisnet Parkstad Limburg. Slechts 8,4% maakt gebruik van dit Reisnet. Er wordt negatief geoordeeld over Reisnet.

Sociale veiligheid en milieu

Een grote meerderheid van de respondenten (80,5%) voelt zich veilig in Ubachsberg. Door de respondenten die zich wel eens onveilig voelen, wordt de omgeving van de speeltuin in de avonden het meest genoemd. Agressief rijgedrag, vernieling van telefooncellen en bushokjes en vormen van geluidsoverlast worden het meeste genoemd als vervelende voorvallen en misdrijven in Ubachsberg. Voor zover er in Ubachsberg overlast ervaren wordt, scoort met name de geluidsoverlast van het verkeer.

Openbaar groen

Ruim 70% is tevreden tot zeer tevreden over het onderhoud van de groenvoorziening in de woonomgeving. Ook ten aanzien van de onkruidbestrijding van de trottoirs bestaat tevredenheid. Een kleine meerderheid (57%) is voorstander van chemische onkruidbestrijding.

Voorzieningen

In het kader van de leefbaarheid worden in scoringsvolgorde de volgende voorzieningen genoemd als meest noodzakelijk: supermarkt (74% van de respondenten), basisonderwijs (73,7%), huisarts (72%), straatverlichting (68%), openbaar vervoer (60,2%) en groenvoorzieningen (50,8%).

Economische omgeving

Ongeveer de helft (50,8%) van de respondenten werkt in loondienst. Bijna 40% is werkzaam in de regio Parkstad, doch buiten de gemeente Voerendaal.

Communicatie

Met name via huis aan huis bladen, de informatiekrant van de gemeente en de dagbladen (in volgorde van belangrijkheid) blijven de inwoners van Ubachsberg op hoogte van de ontwikkelingen binnen de gemeente Voerendaal.

Als mogelijkheid om invloed uit te oefenen wordt door een meerderheid van de respondenten de reguliere inspraak genoemd alsmede het medium buurtvereniging.

Opmerkingen

Er is volop gebruik gemaakt van de mogelijkheid om aanvullende opmerkingen te plaatsen. Voor een deel hebben die betrekking op het recente referendum in de gemeente Voerendaal en op de enquête, voor een groot deel zijn de opmerkingen divers en uiteenlopend van aard.

0.2 Samenvatting rapportage inventarisatie

Door middel van een inventarisatie is de uitgangssituatie in Ubachsberg in kaart gebracht. Een groot aantal documenten is bestudeerd en er heeft een schouw plaatsgevonden, straat voor straat. Dit heeft geleid tot een rapportage die een groot aantal feiten bevat. Het gaat daarbij naast een algemene karakteristiek om zaken als:

- bevolkingsprofiel (o.a. leeftijdsopbouw, samenstelling huishoudens)
- voorzieningen (o.a. openbare gebouwen, zorg- en welzijnsvoorzieningen, winkels)
- sociale infrastructuur (o.a. vrijwilligersorganisatie, -kader, verenigingen)
- fysieke infrastructuur (o.a. aantal woningen, soort woningen, verkeerssituatie)
- economische infrastructuur (o.a. categorieën bedrijven, beroepsbevolking)

De rapportage vormt -naast de bevindingen van de startconferentie en de enquête onder de inwoners- een belangrijke pijler voor de sterkte-zwakke analyse en het vervolgtraject.

0.3 Samenvatting rapportage startconferenties

Startconferentie inwoners

Het zwaartepunt van de startconferentie rustte bij de inwoners: zij leverden hun inbreng tijdens de themasessies in de vorm van knelpunten en ideeën voor de aanpak ervan. Dit leverde een schat aan informatie op, die is vastgelegd in het verslag van de conferentie. Thans een impressie van de hoofdlijnen.

Voorzieningen

De winkelvoorzieningen in Ubachsberg zijn onvoldoende. Mensen doen hun boodschappen elders en kopen dan ook veel zaken die in Ubachsberg (nog) wel te koop zijn. Voor allerlei eenvoudige diensten kun je in Ubachsberg niet (meer) terecht. Dit is extra hinderlijk voor mensen die minder mobiel zijn, zoals senioren. Zonder ingrijpen dreigt een neerwaartse spiraal. Gepleit wordt voor een creatieve oplossing in de vorm van een servicepunt waar diverse functies worden samengebracht. Ook op het vlak van accommodaties worden beperkingen ervaren waarvoor een gemeenschapshuis als basisvoorziening een oplossing zou kunnen zijn.

Zorg en welzijn

Op het vlak van zorg en welzijn gaat de aandacht met name uit naar de senioren. Het uitgangspunt van 'zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen' vraagt zorg op maat en praktische handreikingen zoals een klussendienst. Gepleit wordt voor netwerken van professionals rond de senioren én voor een loket/aanspreekpunt met vertrouwenspersonen, waar de senioren voor raad en daad terecht kunnen.

Veiligheid

De knelpunten op het vlak van veiligheid hebben met name te maken met onvoldoende verlichting op bepaalde plaatsen (o.m. invalswegen) en onvoldoende toezicht bij festiviteiten. Het gebrek aan activiteiten voor de jeugd in Ubachsberg leidt nogal eens tot overlast van 'hangjongeren' of jongeren die terugkomen van het uitgaan elders. Indien de politie wordt gebeld duurt het lang voor iemand daadwerkelijk komt.

Sociale netwerken

Ubachsberg heeft een rijk verenigingsleven en veel activiteiten met voor ieder wat wils. Aandachtspunten zijn het vrijwilligerswerk ('nieuwe aanwas' mobiliseren) en activiteiten/ontmoetingsplekken met name voor de jongeren. De sociale contacten van de senioren dienen te worden vergemakkelijkt mede door een goede situering van de bejaardenwoningen.

Verkeer

Knelpunten zijn met name: te hoge verkeersintensiteit ('sluiproutes'), te hard rijden, hinder van verkeersremmende maatregelen (slecht zichtbaar, werken niet), parkeerproblemen en op bepaalde plaatsen wateroverlast. Ongemak wordt ervaren door onvoldoende onderhoud van wegen en trottoirs. De situatie rond de school is op de drukke momenten onveilig. Wat betreft het openbaar vervoer wordt gewezen op slechte verbindingen, met name in het weekend.

Wonen

Ouderen met toenemende (zorg-)behoeften, maar ook jongeren worden door gebrek aan betaalbare voorzieningen welhaast gedwongen om te vertrekken. Goede doorstroom is niet mogelijk onder meer door gebrek aan variatie in typen woningen. Ook op het gebied van de toewijzing van woningen lopen de zaken niet zoals gewenst. Gepleit wordt voor kleinschalige oplossingen op maat, die draagvlak hebben bij de inwoners. Ook wordt gepleit voor gerichte acties van de gemeente richting woningcorporatie. Het beheer van de openbare ruimte (groenvoorziening) kan naar de mening van de inwoners worden verbeterd.

De door de inwoners tijdens de startconferentie verstrekte informatie wordt aangevuld met de bevindingen uit de enquête die aan alle inwoners van 16 jaar en ouder wordt gezonden.

Startconferentie ondernemers

Tijdens een geanimeerd gesprek in tropische omstandigheden bleken de ondernemers en professionals gemotiveerd om hun licht te laten schijnen over de leefbaarheid van Ubachsberg: knelpunten én oplossingsrichtingen. Alle thema's kwamen aan de orde, waarbij de achtergrond van de deelnemers zorgde voor specifieke inkleuring en accenten. Een korte samenvatting.

De inwoners kunnen voor hun dagelijkse levensbehoeften niet terecht in Ubachsberg. Gepleit wordt voor financiële steun van de gemeente om winkelvoorzieningen te behouden en uit te breiden. De Ontwikkelingsmaatschappij Parkstad onderzoekt momenteel de haalbaarheid van een service center in Ubachsberg. Hieraan kunnen wellicht functies die thans node worden gemist (bijv. bank / post / bibliotheek) worden gekoppeld. Ondernemers uit Ubachsberg die interesse hebben in het initiatief zijn uitgenodigd zich te melden.

Wat betreft de verkeerssituatie wordt gewezen op een aantal gevaarlijke situaties. De verkeersremmende maatregelen dienen een goed doel. Tegelijk leiden zij voor bedrijven tot problemen qua bereikbaarheid en mogelijkheden om te laden en te lossen. Om de mobiliteit te verbeteren zou een buurtbus met inzet van vrijwilligers soelaas kunnen bieden.

Uiteraard kan een goed huisvestingsbeleid, dat leidt tot voldoende goede woningen voor jong en oud ook het voorzieningenniveau positief beïnvloeden. Indien mensen wegtrekken/wegblijven gaat dit ten koste van de leefbaarheid. Dit leidt tot een appèl aan de gemeente om vaart te maken met de ontwikkeling en uitvoering van uitbreidingsplannen en om in samenspraak met de woningcorporatie te zorgen voor een goed toewijzingsbeleid. De bedrijvigheid in Ubachsberg kan worden vergroot door meer aandacht te schenken aan recreatie en toerisme, bijvoorbeeld in de vorm van fietsroutes.

Veel waarde wordt gehecht aan goede sociale netwerken. Met name voor de jongeren van 14-18 jaar is er in Ubachsberg te weinig te doen. Zij zoeken hun vertier nu elders. Een uitkomst voor de senioren zou (bijvoorbeeld) een klussendienst zijn. Voor dergelijke diensten kan naar verwachting voldoende (vrijwillige) inzet uit de eigen gemeenschap worden gemobiliseerd.

De ondernemers en professionals realiseren zich dat de leefbaarheid van Ubachsberg voor een belangrijk deel de verantwoordelijkheid van de inwoners is. De gemeente kan hiertoe bijdragen óók door goede communicatie én afstemming van activiteiten.